

काठमाडौं महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, राजस्व अधिकृत, अधिकृत स्तर छैटौ तहको
आन्तरिक/खुलातर्फ लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र: (सेवा सम्बन्धी) राजस्व नीति तथा राजस्व प्रशासन

खण्ड (क) :- अंक ५०

- एकाई १. आर्थिक व्यवस्थापन विधि १ प्रश्न x १० अंक = १० अंक
नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ मा व्यवस्था भएको आर्थिक कार्य प्रणाली र व्यवस्थापन विधि, महालेखापरिक्षक सम्बन्धी व्यवस्था । नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ मा उल्लिखित निर्देशक सिद्धान्तहरु, व्यवस्थापिका-संसदको अर्थ समिति ।
- एकाई २. नेपालको अर्थ संरचना र आर्थिक नीति १ प्रश्न x १० अंक = १० अंक
विश्व अर्थतन्त्र, आर्थिक उदारीकरण र नेपालको अर्थतन्त्रमा यसको प्रभाव, राष्ट्रिय आय, वचत तथा लगानी, मुद्रा स्फीति, विश्व व्यापार संघ, नेपालको आर्थिक नीति, वित्त नीति, मौद्रिक नीति, विदेशी विनिमय नीति, वैदेशिक व्यापार तथा भुक्तानी सन्तुलन ।
- एकाई ३. बैंक तथा वित्तीय संस्था १ प्रश्न x १० अंक = १० अंक
केन्द्रीय बैंक, वाणिज्य बैंक, विकास बैंक, वित्तीय संस्था (Finance Companies), वीमा, सेक्युरिटी तथा पूँजी बजार ।
- एकाई ४. क्षेत्रगत नीतिहरु १ प्रश्न x १० अंक = १० अंक
औद्योगिक नीति २०६६, वाणिज्य नीति २०६५, विदेशी लगानी सम्बन्धी नीति २०४९, तथा पर्यटन नीति २०५२ ।
- एकाई ५. सार्वजनिक संस्थान तथा नीजिकरण १ प्रश्न x १० अंक = १० अंक
नेपालका सार्वजनिक संस्थानहरुको जानकारी, नेपालका सार्वजनिक संस्थानहरुका समस्या तथा सुधारका प्रयासहरु, नेपाल सरकारको नीजिकरण कार्यक्रम र उदारिकरणको सन्दर्भमा सार्वजनिक संस्थानहरुको सान्दर्भिकता

खण्ड (ख) :- अंक ५०

- एकाई ६. नेपालको आवधिक योजनाहरु (२०१३ देखि हालसम्म) २ प्रश्न x ५ अंक = १० अंक
उद्देश्य र प्राथमिकताहरु, प्रमुख नीति र रणनीतिहरु, स्रोत र साधनको परिचालन, साधनको बाँडफाँड, उपलब्धिहरु र समस्याहरु ।
- एकाई ७. वित्तीय तथा वजेट व्यवस्था १ प्रश्न x १० अंक = १० अंक
वजेट प्रणाली, विकास वित्त, वित्तका स्रोतहरु (राजस्व, विदेशी अनुदान, घाटा वजेट, आन्तरिक तथा वाह्य ऋण सम्बन्धी व्यवस्था) वजेट तर्जुमा, खर्च व्यवस्थापन, वजेट कार्यान्वयन, आयोजना तर्जुमाका चक्र, तथा आयोजना कार्यान्वयन तथा मूल्याङ्कन विधि र प्रक्रिया, सरकारी लेखा तथा लेखापरीक्षण प्रणाली, तलब निर्धारणका सिद्धान्तहरु ।
- एकाई ८. वित्त व्यवस्था २ x ५ = १० र १ प्रश्न x १० अंक = २० अंक
८.१ वित्तीय स्वायत्तता, स्थानीय करका सिद्धान्तहरु, स्थानीय करको औचित्य, केन्द्रीय तथा स्थानीय सरकार बीचको वित्त सम्बन्ध, सेवा शुल्कहरुको महत्व र अनुदान तथा ऋण सम्बन्धी व्यवस्था

काठमाडौं महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, राजस्व अधिकृत, अधिकृत स्तर छैटौं तहको
आन्तरिक/खुलातर्फ लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- कर तथा गैर कर सम्बन्धी
- अनुदान तथा ऋण व्यवस्थापन
- अनुदान तथा ऋणको प्रकृति र प्रकार
- राजस्व तथा करका श्रोतहरु
- आय लेखांकन, आय ठेक्का व्यवस्थापन
- स्थानीय कर सम्बन्धी कानूनी, संस्थागत व्यवस्था
- स्थानीय कर र केन्द्रीय कर व्यवस्था: सम्भावना र चुनौतीहरु
- स्थानीय कोष व्यवस्थापन सम्बन्धी
- राजस्व लेखापरीक्षण र कर परीक्षण, कर राजस्व चुहावटका नियन्त्रणका उपायहरु
- स्थानीय आयका सम्भावित श्रोतहरु
- स्थानीय सम्पत्ति व्यवस्थापन
- सार्वजनिक निजी साभेदारी
- वैदेशिक श्रोत परिचालन
- जन सहभागिता, राजस्व शीर्षहरु
- राजस्व बजेट, कार्यक्रम, नीति सम्बन्धी

एकाई ९. लेखा सम्बन्धी जानकारी

२ प्रश्न x ५ अंक = १० अंक

व्यापारिक आम्दानी तथा खर्च, पूँजी तथा राजस्व, नगद तथा प्रोदभावी (Accrual) लेखा प्रणाली, नाफा नोक्सान हिसाब, वासलात सम्बन्धी अवधारणा तथा प्रयोग, आयको पहिचान तथा मापन, ह्यासकट्टी, पूँजीगत तथा संचालन खर्च, विल विजक तथा खाता राख्ने तरिका र कर लेखापरीक्षणको जानकारी ।

काठमाडौं महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, अधिकृत स्तर छैटौ तह, राजस्व अधिकृत
आन्तरिक/खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

तृतीय (सेवा सम्बन्धी) : राजस्व नीति तथा राजस्व प्रशासन

खण्ड (क) :- अंक ५० (१० अंक X ४ र ५ अंक X २ = ५०)

- एकाई १. राजस्व नीति
करको सैद्धान्तिक पक्ष, कर नीति, अन्तर्राष्ट्रिय कर प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी, कर प्रणालीको सुधार सम्बन्धी वर्तमान अवधारणा, गैर कर राजस्व सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- एकाई २. कर प्रणालीको वर्तमान स्वरूप
मूल्य अभिवृद्धि कर, आयकर, अन्तःशुल्क, सम्पत्तिसँग सम्बन्धित कर, भंसार महशुल वा व्यवसायसँग सम्बन्धित कर र अन्य करको संरचना तथा प्रशासन प्रक्रियाहरू
- २.१ मूल्य अभिवृद्धि कर :
कर योग्य कारोवार, कर योग्य आपूर्तिको स्थान र समय, करको क्षेत्र, श्रेसहोल्ड, कर छुट र शुन्य दर, कर कट्टी, कर फिर्ता, कर विजक, लेखा, करको गणना, कर दर्ता, कर विवरण, कर परीक्षण, कर संकलन, दण्ड जरिवाना, पुनरावेदन ।
- २.२ आयकर :
आयका श्रोतहरू, एकीकृत तथा श्रोतगत व्यवस्था (Global Vs Scheduler System), उत्पत्ति र विश्वव्यापी आधार (Source Vs World Wide Principle), वासिन्दा तथा गैर वासिन्दाको अवधारणा, कर छुट हुने श्रोतहरू, पूँजीगत लाभ, लाभांश तथा अवकास आयमा लाग्ने कर, खर्च कट्टी, ह्यास कट्टी, घाटा मिलान, कर लेखा, स्वयं कर निर्धारण, कर परीक्षण, कर अनुसन्धान, कर संकलन, कर प्रशासन, दण्ड जरिवाना, पुनरावलोकन र पुनरावेदन, दोहोरो कर नलाग्ने सम्भौता, अन्तर्राष्ट्रिय कर प्रणाली, स्रोतमा कर कट्टी, चालु वर्षको आयमा लाग्ने (तीन किस्ते) कर र अनुमानित कर (Presumptive Tax) .
- २.३ भंसार महशुल :
भंसार महशुलको क्षेत्र, वस्तु वर्गीकरण, मूल्याङ्कन पद्धति, भन्सार दरबन्दी, कम्प्यूटर प्रविधिको प्रयोग, विश्व भंसार संगठन, भंसार प्रशासन, भंसार चुहावट नियन्त्रण, दण्ड जरिवाना र पुनरावेदन व्यवस्था
- २.४ अन्तःशुल्क
अन्तःशुल्क लाग्ने क्षेत्र, कारखाना मूल्य निर्धारण, भौतिक नियन्त्रणमा आधारित व्यवस्था, स्वयं निष्कासन प्रणाली, अन्तःशुल्क लगाउने तरिका, अन्तःशुल्क प्रशासन, मदिरा प्रशासन, दण्ड जरिवाना, पुनरावेदन
- २.५ घरजग्गा कर तथा एकीकृत सम्पत्ति कर :
घरजग्गा कर तथा एकीकृत सम्पत्ति कर लाग्ने क्षेत्र, घरजग्गा कर तथा एकीकृत सम्पत्तिको विवरण, सम्पत्ति मूल्यांकन सम्बन्धी व्यवस्था, करका दररेट, कर निर्धारण प्रक्रिया, कर छुट मिन्हा सम्बन्धी व्यवस्था, घरजग्गा तथा सम्पत्ति कर प्रशासन, दण्ड जरिवाना, पुनरावेदन व्यवस्था, काठमाडौं महानगरपालिकाको घर जग्गा कर संकलन सम्बन्धी संस्थागत व्यवस्था

खण्ड (ख) :- अंक (१० अंक X ४ र ५ अंक X २) = ५०

एकाई ३. काठमाडौं महानगरपालिकामा कर प्रणालीका चुनौति तथा सुधारका क्षेत्रहरु १ प्रश्न X १० अंक = १० अंक
ऐतिहासिक पृष्ठभूमि कर, सुधार सम्बन्धी विभिन्न प्रयासहरु, विद्यमान चुनौतिहरु र सुधारका क्षेत्रहरु,

राष्ट्रिय तथा केन्द्रीय राजस्व प्रणालीमा सुधारको लागि गर्नुपर्ने एकीकृत प्रयासहरु

एकाई ४. स्थानीय कर व्यवस्था १ प्रश्न X १० अंक = १० अंक
नगरपालिका, गाउँ विकास समिति र जिल्ला विकास समितिको कर, उपभोग शुल्क, अनुदान र ऋण सम्बन्धी व्यवस्था स्थानीय निकाय तथा सरकारी कार्यालय बीच राजश्व बाँडफाँड सम्बन्धी व्यवस्था

एकाई ५. गैह्र कर राजस्व
गैह्र कर राजस्वका स्रोतहरुको जानकारी, संरचना तथा संकलन प्रक्रिया,

महानगरपालिकाको सन्दर्भमा सेवा शुल्कहरुको निर्धारण, संकलन प्रक्रिया र सम्पत्ति विक्री, लिज तथा बहु प्रयोगबाट परिचालन हुने आय संकलन प्रक्रिया एवं यस्ता आयका स्रोतहरुको लगत व्यवस्थापन

एकाई ६. राजस्व प्रशासन १ प्रश्न X १० अंक = १० अंक
नेपाल सरकारको प्रशासनिक संगठन, राजस्व प्रशासनको विकास, वर्तमान संगठन, कर्मचारी व्यवस्था, कम्प्युटर प्रणाली तथा चुनौतिहरु, काठमाडौं महानगरपालिकाको राजस्व प्रशासन सम्बन्धी व्यवस्था, राजस्व अनुसन्धान, आर्थिक अपराध, व्यापार विचलन सम्बन्धी जानकारी र पुनरावेदन सम्बन्धी व्यवस्था

एकाई ७. विविध
प्रमाण सम्बन्धी कानून, कानूनको व्याख्या र प्रयोगवारे सामान्य जानकारी, राजस्व चुहावट नियन्त्रण तथा अनुन्धान सम्बन्धी व्यवस्था, भ्रष्टाचार नियन्त्रण, राजस्व प्रशासनका कर्मचारीको कार्य उपलब्धी मूल्याङ्कन (Performance Achived Standard Evaluation) को सैद्धान्तिक पक्ष
